

Leinonen Kalle

Musiikkileikin vaikutus varhaiskasvatusikäisen lapsen sosioemotionaaliseen kehitykseen

Kandidaatin tutkielma
KASVATUSTIETEIDEN TIEDEKUNTA
Varhaiskasvatus
2021

Oulun yliopisto

Kasvatustieteiden tiedekunta

Musiikkileikin vaikutus varhaiskasvatukseen lapsen sosioemotionaaliseen kehitykseen
(Kalle Leinonen)

Kandidaatin tutkielma, 31 sivua, 9 liitesivua

Maaliskuu 2021

Sosioemotionaaliset taidot voidaan jakaa kahteen osaan, sosiaalisiin ja emotionaalisiin taitoihin. Sosiaalisilla taidoilla tarkoitetaan esimerkiksi vuorovaikutustaitoja ja sitä, kuinka hyvin osaa rakentaa ihmissuhteita niiden avulla. Emotionaalisilla taidoilla tarkoitetaan tunne-elämään liittyviä asioita. Esimerkiksi itsesääätely liittyy tunne-elämään vahvasti ja sen kehittyminen auttaa käsittelemään vaikeita asioita. Sosioemotionaalisia taitoja on tärkeää opetella jo lapsena, sillä niistä on hyötyä läpi elämän.

Sosioemotionaalisuutta on tutkittu paljon etenkin lasten ja nuorten osalta. Tämän tutkielman tavoite on rakentaa kuvaa musiikkileikin vaikutuksista varhaiskasvatukseen lapsen sosioemotionaaliseen kehitykseen. Musiikkileikki kiinnostaa minua itseäni suuresti ja koen myös itse hyötyväni musiikista ja musiikkileikistä, sillä käytän niitä eräänlaisena terapeuttisena välineenä. Samalla tavoin tutkielma voi hyödyttää esimerkiksi opettajia, lapsia, lasten vanhempia tai muita musiikkileikkiä toteuttavia henkilöitä.

Tutkimusmenetelmäni on integroiva kirjallisuuskatsaus, jossa olen etsinyt kolmesta eri tietokannasta (Ebsco, ProQuest, Oula-Finna) aineistoja tutkielmaani varten. Aineistoja löytyi yhteensä 162 kappaletta, joista suodatettiin suurin osa pois. Valitsin tutkielmaani aineistoja, jotka vastasivat tutkimuskysymykseen ”*Mitä vaikutuksia musiikkileikillä on varhaiskasvatukseen?*”. Lopulta valitsin tutkielmaani varten yhteensä yhdeksän (9) aineistoa, jotka esittelen luvussa 4.3. Analysoin ja tulkitseen aineistoa sen esittelyn yhteydessä. Valittu aineisto on vertaisarvioitua tekstiä ja ne on julkaistu korkeintaan kymmenen vuotta sitten. Lisäksi valitussa aineistossa teemaksi nousee muun muassa musiikkiterapia.

Tutkimustulosten mukaan musiikkileikin vaikutus sosioemotionaaliseen kehitykseen on positiivista ja sitä esitellään tarkemmin luvussa 5. Tulosten mukaan muun muassa lasten itsesääätely-, tunteidensäätely- ja musiikin lukutaidot kehittyvät musiikkileikin vaikutuksesta. Myös kärsivällisyys, kielellinen älykkyys ja sosiaalinen kanssakäyminen kehittyvät. Lisäksi musiikki motivoi ja luo positiivisia tunteita.

Tutkimuksen luotettavuutta lisää esimerkiksi aineistojen laatu (uusia ja vertaisarvioituja) ja tutkimuksen toistettavuus. Luotettavuutta laskee esimerkiksi pienehkö määrä aineistoja ja se, että kaikissa aineistoissa ei tutkimusmenetelmää ole tiedossa. Tulokset eivät ole yleistettävissä, sillä valitun aineiston määrä on melko pieni. Tosin on huomioitava, että jokaisen aineiston perusteella sosioemotionaaliset taidot kehittyvät positiivisesti, joten laajemmalla otannalla toteutettu samankaltainen tutkimus voisi saada samanlaisen ja yleistettävän tuloksen. Tutkimusta voisi soveltaa vielä siten, että tutkisi musiikkileikin laatua – esimerkiksi mikä on hyvää musiikkileikkiä ja kuinka paljon sitä kannattaa toteuttaa?

Avainsanat: musiikkileikki, sosioemotionaalinen kehitys, varhaiskasvatus, lapsi

Sisältö

1	Johdanto	5
2	Teoreettinen viitekehys	7
2.1	Musiikkileikki	7
2.2	Sosioemotionaaliset taidot ja varhaiskasvatukseen lapsi	9
3	Tutkimuksen tavoite ja tutkimuskysymys	12
4	Tutkimusmenetelmä ja aineisto	13
4.1	Integroiva kirjallisuuskatsaus	13
4.2	Hakuprosessi	14
4.3	Aineiston esittely	16
5	Tutkimuksen tulokset ja analysointi	20
6	Johtopäätökset	24
7	Pohdinta	25
	Lähteet / References	28

1. Johdanto

Tutkielmani tarkoituksena on selvittää erilaisten musiikkileikin muotojen vaikutuksia varhaiskasvatusikäisten lasten sosioemotionaaliseen kehitykseen. Olen itse ollut lapsesta asti hyvin kiinnostunut musiikista ja siihen liittyvistä leikeistä sekä tunteista, joita itse musiikki ja ryhmätoimintaan liittyvät asiat musiikissa antavat minulle. Musiikilla leikitteleväminen on minulle kuin terapiaa. Sen avulla voin käsitellä omia ajatuksiani ja tunteitani tai unohtaa ne hetkeksi ja keskittyä pelkästään musiikkiin. Yleensä musiikki tuo minulle iloa ja nautintoa, silloin tällöin se myös pelastaa huonon päivän, kun jokin asia ärsyttää. Tietynlaista musiikkia kuuntelemalla saatan myös saada motivaatiota tehdä töitä enemmän ja paremmin tai harjoitella fyysisiä suorituksia kovempaa. Musiikkileikin yhtenä esikuvana pidän erästä bändiä, Fröbelin palikoita, jonka VHS-kasettien mukana tanssin lapsena monesti. Pidän kuitenkin siitä, että musiikkileikkiä ja sen muotoja on olemassa hyvin paljon erilaista, minkä vuoksi kuka tahansa voi toteuttaa sitä kenen tahansa kanssa.

Tutkielmani alussa käyn sen termistöä läpi, jotta jokainen lukija ymmärtäisi, mitä tarkoitan ”musiikkileikillä”, ”sosioemotionaalaisella kehityksellä” ja ”varhaiskasvatusikäisellä”. Sen jälkeen kerron, miksi olen halunnut toteuttaa juuri tämän tutkimuksen ja esittelen tutkimuskysymyksen ”*Mitä vaikutuksia musiikkileikillä on varhaiskasvatusikäisen lapsen sosioemotionaaliseen kehitykseen?*”, lisäksi avaan tutkimukseen liittyviä tavoitteita. Tutkimusmenetelmänä käytän integroivaa kirjallisuuskatsausta, joten pyrin kuvailemaan tutkittavaa ilmiötä mahdollisimman monipuolisesti (Salminen, 2011, s. 8). Toivon, että tutkielmani antaa näkökulman musiikkileikin mahdollisuuksista lasten sosioemotionaalisen kehityksen tukemisessa.

Tutkielmani ei ole aiheeltaan täysin ainutlaatuinen, sillä musiikin ja musiikkiin liittyvän leikin tai leikkittelyn vaikutuksista ihmisen eri osa-alueiden kehittymiseen on tehty paljon tutkimusta (ks. Lukkari ja Piirainen, 2016; Clark, 2010; Kim, 2017). Sosioemotionaalisuutta musiikin suhteen on käsitelty eri lähteissä (ks. Yanko ja Yap, 2020; Pitt ja Hargreaves, 2017) ja huomioitavaa on, että useissa tutkimuksissa keskitytään pienten lasten lisäksi nuoriin (ks. Hedemann ja Frazier, 2017; Kong ja Karahalios, 2017). Musiikin avulla on myös pyritty tukemaan jonkin kehityshäiriön (esim. autismi ja CP) omaavia lapsia (ks. Gilboa ja Roginsky, 2010; Darrow, 2011). Tutkielmani tuloksissa käsitellyissä aineistoissa on sekä tavanomaisessa kehittymisen vaiheessa olevia että kehityshäiriön omaavia lapsia, minkä vuoksi tulokset ovat monipuolisia.

Tutkielmani aiheen ja tarkoituksen lähelle sijoittuvia asioita on siis tutkittu runsaasti aiemminkin, mikä tarkoittaa sitä, että aihe kiinnostaa monia ja se on tärkeä. Pysin omalta osaltani keräämään aiemmin toteutettujen tutkimusten tärkeimpiä tietoja yhteen ja luomaan uudenlaista tietoa.

2. Teoreettinen viitekehys

Tässä luvussa esittelen tutkielmaani liittyviä tärkeitä käsitteitä. Aluksi kerron näkemykseni siitä, mitä musiikki on ja mitä kaikkea siihen voi liittyä sekä miten se voi liittyä sosioemotionaalisuuteen. Tämän jälkeen käsittelen leikkiä ja yhdistän nämä kaksi musiikkileikiksi, joka on tärkeä käsite ymmärtää, kun tarkastelee tätä tutkielmaa. Sitten käyn läpi sosioemotionaalisuutta ja siihen liittyviä asioita. Lopuksi kerron varhaiskasvatuksesta lapsesta ja siitä, miten sosioemotionaalisuus liittyy varhaiskasvatukseen.

2.1 Musiikkileikki

Musiikki on yksinkertaisimmillaan jonkinlaista ääntä. Musiikkia voidaan pitää taiteena ja Malte-Colliardin, Lampon ja Lylyn (2013) mukaan taiteen harjoittaminen tukee muun muassa tunteiden käsittelyä. Samaisessa teoksessa Merja Isotalo (2013, s.10) sanoo, että ”taide antaa kielen sanoittaa alueita, joihin sanat eivät taivu”. Musiikki on siten myös yksi keino toteuttaa vuorovaikutusta. Vuorovaikutus on vastavuoroista toimintaa, jossa kielen avulla tietoa saadaan siirrettyä toiselle esimerkiksi puhumalla (Niemitalo-Haapola, Haapala, Ukkola & Dindar, 2020). Niemitalo-Haapolan ja kollegoiden (2020, luku 1) mukaan viestin välittämiseen liittyy myös ”toiminta, eleet, ilmeet ja äänenpainot sekä konteksti eli tilanneyhteys” ja lisäksi myös viestiä vastaanottavan tulkinta. Musiikissa viestin välittämisen keinoja ovat esimerkiksi laulaminen ja eri instrumenttien soittaminen sekä niiden yhdessä muodostava kokonaisuus. Sekä laulamista että soittamista voidaan toteuttaa eri tavoilla, joita ovat muun muassa ääni (esim. pituus ja voimakkuus) melodia (nuottien asettuminen peräkkäin), rytmi (nopeus) ja sisältö (esim. sanoitus ja siihen sopiva instrumenttien valinta). Nurmilaakso ja Välimäki (2011, s. 67) kertovat musiikissa ja kielessä olevan yhteneväisyyksiä, kuten äänen kesto, rytmi ja lauserakenne. Järvinen ja Rouhiainen (2014) kirjoittavat tekstissään tanssin antamasta viestinnästä ja sitä vastaanottavan tulkinnasta; yleensä ihmiset peilaavat tulkintojaan omiin kokemuksiinsa ja elämäänsä. Tämän vuoksi joillekin tietty musiikki, laulu tai tanssi voi nostaa suuria tunteita pintaan, kun taas toiselle sama tuotos voi olla täysin merkityksetön.

Lindeberg-Piironen (2017) on esittänyt vertauksen musiikista ruoanlaittoon; ruoanlaitossa, kuten musiikissakin, on tietyt ainesosat, joiden avulla saadaan valmis lopputulos. Esimerkiksi herkullisen keiton tekemiseen tarvitaan tietyt raaka-aineet ja se täytyy tehdä ohjeiden mukaan. Jos raaka-aineet laitetaan väärässä järjestyksessä, niin se voi johtaa siihen, että esimerkiksi kanasta ei tule kypsää. Samanlainen idea pätee myös musiikkiin, sillä jos esimerkiksi nuotteja asetetaan

viivastolle ilman päämäärää, niin tuloksena voi olla ”epämusiikkia” (Lindeberg-Piiroinen, 2017). Toisaalta tällainen ”epämusiikki” voi olla hyvä oppimisen keino musiikin tekemiseen, sillä siinä saa käyttää luovuutta, jolla on yleensä suuri osa taiteessa ja sen toteutuksessa. Malmelin ja Poutanen (2017) ovat esitelleet luovuuden käsitteen monimuotoisena käsitteenä, johon voi liittyä asiayhteydestä riippuen esimerkiksi uutuus, avoimuus ja hyödyllisyys. Luovuudella musiikin tekemisessä tarkoitan jonkin uuden tai oman asian esittämistä, tekemistä tai toteuttamista. Sitä voi olla käytännössä esimerkiksi erilaisten tyyliuuntien – kuten rock-rumpusoolon ja oopperalaulun – yhdisteleminen toisiinsa. Yrityksen ja erehdyksen kautta voidaan luoda jotain uutta ja se on itseasiassa hyvin lähellä leikin käsitettä.

Leikki tarkoittaa toimintaa, jota yksilö tekee huviksi, mutta se voi toisinaan olla myös opettavaista. Niemitalo-Haapola ja kollegat (2020, luku 11) kertovat, että leikki on erilaista kuin todellisuus ja sen mukaan osaa jo pienikin lapsi toimia – leikissä lapset voivat sanoa tietyn asian olevan ”leikisti” jotain muuta kuin se oikeasti on. Esimerkiksi tietyn yksilön ajatuksissa hiekkalapio voi olla lasermiekka, jonka avulla voidaan pelastaa maailma tuholta. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2018) korostetaan leikin tärkeyttä oppimistilanteissa. Vaikka lapsi itse ajattelisi tilanteen olevan vain leikkiä, niin hän voi oppia siinä paljonkin. Esimerkiksi ”lasermiekoilla” leikkiessään lapset voivat oppia kommunikoimaan keskenään ja keksimään sääntöjä leikkiin. Ryhmässä leikkiessään lapset voivat oppia empatiaa eli ymmärtämään toisen tunteita, minkä vuoksi he eivät oikeasti lyö lapiolla, vaan ainoastaan esittävät lyövänsä. Lisäksi on monia muita asioita, joita leikki voi yksilölle opettaa – kuten motorisia taitoja tai ongelmanratkaisukykyä – mutta tutkielmassani käsittelen ainoastaan sosiaalisia ja emotionaalisia taitoja. Koivusen ja Lehtisen (2016) mukaan sosioemotionaalisuuteen liittyviä asioita, joita opitaan ja kehitetään leikin keinoin, on esimerkiksi:

-sosiaalisiin taitoihin liittyviä: kommunikaatio, kieli, käsitteen muodostaminen, ristiriitojen selvittäminen, suhteiden solmiminen ja niiden ylläpito

-emotionaalisiin taitoihin liittyviä: tunteiden käsittely, eläytyminen, pettymysten sietäminen, rohkeus ja huomaavaisuus

Musiikkileikin voidaan ajatella olevan osa isompaa kokonaisuutta, taidekasvatusta. Taidekasvatuksen alalajeiksi voidaan käsittää ainakin kuvataide- ja musiikkikasvatus, joista siis käsittelemme otsikon mukaisesti musiikkikasvatusta tarkemmin. Musiikkileikki on osa musiikkikasvatusta; se on yksi keino toteuttaa sitä, mutta toisaalta sitä voi toteuttaa monella tavalla. Esimerkiksi lapsi voi rummuttaa käsillään seinää omissa oloissaan tai Olympiastadionilla pääesiintyjä

voi saada sadat tuhannet ihmiset tanssimaan musiikkinsa tahtiin. Molemmat toteuttavat musiikkileikkiä omalla tavallaan. Musiikkileikki voi siis olla mitä tahansa tanssimisesta laulamiseen ja koputtamisesta paukuttamiseen, kunhan se täyttää samaan aikaan musiikin ja leikin käsitteet. Musiikkileikissä voi olla ja onkin monesti ohjaaja(t) ja vastaanottaja(t). Ohjaaja on yleensä asettanut tavoitteeksi opettaa vastaanottajille jotain, esimerkiksi yhteislaulua, tarinan ymmärtämistä tai rytmin ja nuottien opettelua – toki näitäkin asioita voi oppia itsekseen.

Musiikkiin liittyvien taitojen lisäksi musiikkileikin avulla voidaan opettaa myös muita asioita, kuten sosioemotionaalisia taitoja. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2018) mukaan lapsia pyritään tukemaan itsensä ilmaisemisessa musiikillisesti ja sen tavoitteena on muun muassa tuottaa lapselle kokemuksia sekä vahvistaa lapsen kiinnostusta ja suhdetta musiikkiin. Varhaiskasvatuksessa musiikkileikkiä voivat ohjata esimerkiksi varhaiskasvatuksen ammattilaiset, opiskelijat, lasten vanhemmat, vierailevat esiintyjät tai itse lapset. Yleensä aikuisen ohjaamassa musiikkileikissä aikuisen tavoite on opettaa muita, mutta lapsen ohjaamassa musiikkileikissä tilanne on hieman erilainen – lapselle se voi olla vain mukavaa leikkiä ilman sen suurempia tavoitteita. Aikuisen silmin toki siinäkin tilanteessa lapsi voi päästä opettelemaan esimerkiksi vastuunkantoa.

2.2 Sosioemotionaaliset taidot ja varhaiskasvatusikäinen lapsi

Koivunen ja Lehtinen (2016, luku 2) ovat jakaneet lasten kehityksen kolmeen isompaan osa-alueeseen (fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen) sekä seitsemään pienempään osa-alueeseen: tunne-elämä, kognitiiviset toiminnot, kieli, aistitoiminnot ja motoriikka, leikki ja leikkitaidot, itsesääätely ja oman toiminnan ohjaus, sosiaaliset taidot ja vuorovaikutus. Nämä kaikki kehityksen osa-alueet limittyvät jossain määrin toisiinsa ja niitä voi olla vaikea eritellä täysin omiksi osioikseen. ”Sosioemotionaalinen” voidaan jakaa kahteen aiemmin esitettyyn osa-alueeseen. Sanan ”sosio”-osiolla tarkoitetaan sosiaaliin taitoihin ja vuorovaikutukseen liittyviä asioita, kun taas ”emotio”-osiolla tunne-elämään liittyviä asioita.

Sosiaaliset taidot tarkoittavat toimeen tulemistä toisten kanssa – pystytään esimerkiksi solmimaan ja pitämään yllä ystävyys-suhteita (Kirves ja Stoor-Grenner, 2011, s. 29). Hyvät sosiaaliset taidot voivat edesauttaa pitämään hyvää ystävyys-suhdetta toiseen, vaikka ei näkisi toista vuosikausiin. Nykyaikainen teknologia on tuonut helpotusta myös näiden suhteiden ylläpitämiseen – ja toki myös luomiseen – mistä esimerkiksi puhelut ja tekstiviestit ovat hyvinä esimerkkeinä.

Kuusela (2013, s. 40-41) kertoo vuorovaikutuksen osapuolien välillä pysyvän hyvänä tai paranevan muun muassa seuraavilla tavoilla: kuuntelemalla toisen asioita ja mielipiteitä, havainnoimalla tunteita ja ilmapiiriä sekä arvostamalla muita ja olemalla valmis joustamaan tarpeen vaatiessa. Hyvät vuorovaikutustaidot luovat hyvää ilmapiiriä, joka taas edesauttaa tilannetta, jossa ryhmän kaikki jäsenet olisivat tyytyväisiä. Silloin kaikki kokisivat tulevansa kuulluiksi ja toisten kanssa toimiminen olisi mukavaa. Joskus yksilö tai ryhmä on sitä mieltä – esimerkiksi kiusaamisen vuoksi – että heillä ei ole hyvä olla. Siksi sosiaaliset taidot ja vuorovaikutus ovat tiiviisti yhteydessä myös tunne-elämään.

Tunne-elämällä tarkoitetaan yksilön elämän aikana kokemia tunteita, joita voidaan jakaa esimerkiksi positiivisiin ja negatiivisiin tunteisiin. Positiivisten tunteiden voidaan ajatella liittyvän yksilön hyvään oloon, kun taas negatiiviset tunteet liittyvät pahaan oloon. Trogen (2020, luku 3) kertoo, ettei mielellään jaottele tunteita hyviin ja huonoihin, sillä jokaisella tunteella on oma tehtävänsä ja ovat omalla tavallaan tärkeitä ihmisen elämässä, siksi ”huonojakaan” tunteita ei tarvitse piilottaa tai välttää. Hän puhuu ”myönteisistä tunteista” (esim. ilo, tyyneys, toivo, rauha, rakkaus) ja ”vaikeista tunteista” (esim. suru, pettymys, viha, pelko) ”hyvän” ja ”huonon” sijaan (Trogen 2020, luku 3).

Pirskanen, Eerola, Alasuutari ja Goldblatt (2018) kertovat, että tunteet voidaan jakaa myös primaareihin ja sekundaarisiin tunteisiin. Primaareja tunteita ovat ns. perustunteet – joiksi on yleensä esitetty ainakin pelko, viha, suru ja onnellisuus – kun taas sekundaariset tunteet ovat perustunteiden alalajeja sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti opittuja; esimerkiksi seksuaalinen vietti ja luottamus (Pirskanen, Eerola, Alasuutari ja Goldblatt 2018). Riihosen, Koskisen ja Piitulaisen (2020, luku 2) mukaan tunne-reaktioihin vaikuttavat useat eri aivojen alueet, joista yhtenä tärkeimpänä amygdala eli mantelitumake. Lapsilla aivot kehittyvät nopeasti, joten varhaisella vuorovaikutuksella on suuri merkitys siihen, miten lapsi oppii säätelemään tunteitaan (Riihonen, Koskinen ja Piitulainen 2020, luku 2). Kokkonen (2017, luku 1) kertoo, että erilaisilla tunteilla on tietty tehtävä – esimerkiksi pelko saattaa ohjata meitä tietystä tilanteesta pois, myötätunto ja empatia auttamaan toisia ja yleisesti positiiviset ajatukset voivat lievittää pahaa oloa. Talvion ja Klemolan (2017) mukaan sosioemotionaalisia taitoja voidaan oppia ja he ovat jakaneet nämä taitojen oppimisen osat viiteen eri alueeseen: itsensä johtamiseen, minätietoisuuteen, vastuulliseen päätöksentekoon, ihmissuhdetaitoihin ja sosiaaliseen tietoisuuteen.

Tässä tutkielmassa keskityn varhaiskasvatusikäisen lapsen sosioemotionaalisiin taitoihin musiikkileikin näkökulmasta. Varhaiskasvatusikäisellä lapsella tarkoitan 0-7-vuotiasta lasta. Koivusen ja Lehtisen (2016, luku 2) mukaan lapsen kehitysvaiheet ovat yksilöllisiä ja kaikki vaikuttavat toisiinsa joltain osin, esimerkiksi tunne-elämään liittyvät vaiheet ovat sidoksissa ainakin itsesääteilyyn. Varhaiskasvatuksen ammattilaisen, vanhemman tai esimerkiksi musiikkileikkiä lapsille toteuttavan henkilön täytyy ymmärtää, mitä lapsi osaa nyt ja mitä lapselle voidaan alkaa opettamaan seuraavaksi. Pihlajan ja Viitalan (2018, luku 6) mukaan jo 0-1-vuotias voi havaita tunnetiloja kasvoista ja ymmärtää pahan olon sijaitsevan itsessään ja 2-3-vuotias alkaa ymmärtämään myös toisen lapsen tunnetilaa (empatia). On hyvä tiedostaa se, että pienet lapset oppivat paljon esimerkin kautta, joten oma toiminta voi näkyä lapsen toiminnassa. Ei siis välttämättä kannata tehdä sellaisia asioita lasten nähtävillä, joita ei haluaisi lapsen tekevän. Tällaista toimintaa voisi olla esimerkiksi kielenkäyttöön liittyvät asiat, kuten kiroileminen.

Pihlajan ja Viitalan (2018) mukaan 3-6-vuotiaat ymmärtävät toistensa tunteita yhä enemmän, mutta 5-6-vuotiaat osaavat myös huijata tunteillaan toisia. Esimerkiksi lapsi voi esittää harmistunutta, jotta saisi vanhemmiltaan jotain, kuten herkkuja. Koivusen ja Lehtisen (2016, luku 2) mukaan lapsi osaa jo 4-5-vuotiaana suunnitella toimintaansa etukäteen ja keskittymään mieleiseen toimintaan ja 5-6-vuotiaana itsesääteilytaidot ovat kehittyneet jonkin verran. Nämä asiat ovat tärkeitä tietää, etenkin kasvattajana, koska toimintaa kannattaa suunnitella aina lapsen kehitystason mukaan. Esimerkiksi todella paljon keskittymistä vaativia harjoitteita ei kannata antaa 1-vuotiaille, mutta 4-vuotiaan kanssa sellainen toiminta voi jo luonnistua hyvinkin.

3. Tutkimuksen tavoite ja tutkimuskysymys

Tutkimukseni tavoite on rakentaa kuvaa musiikkileikin vaikutuksista varhaiskasvatusikäisen lapsen sosioemotionaaliseen kehitykseen. Halusin nimenomaan tutkia vaikutuksia periaatteessa ilman ennakko-oletuksia, jotta tutkimuksen tulos olisi mahdollisimman monipuolinen ja itselleni mielenkiintoista työstää. Voin kuitenkin joitain oletuksia asettaa itselleni, sillä tutkin jo aiemmin tehtyjä tutkimuksia. Esimerkiksi voin pohtia etukäteen, että ovatko musiikkileikin vaikutukset suurimmassa osassa tutkimuksia positiivisia, kuten oletan, vai yllättäen negatiivisia. Toki tutkimusten tulokset voivat olla myös jotain siltä väliltä, jolloin pyrin avaamaan tutkimuksen tulosta mahdollisimman selkeästi sanallisesti. Rajasin ikäluokan varhaiskasvatusikäisiin kahdesta syystä – opiskelen itse varhaiskasvatusikäisten lasten opettajaksi ja ikähaarukka on tällä tavoin sopivan laaja. Tutkimuskysymykseni on:

Mitä vaikutuksia musiikkileikillä on varhaiskasvatusikäisen lapsen sosioemotionaaliseen kehitykseen?

Tutkimukseni tulokset voivat hyödyttää varmasti kaikkia musiikkileikkiä toteuttavia henkilöitä (esim. opettajat, vanhemmat, esiintyjät, lapset) tai olla vain mielenkiintoista luettavaa aiheesta kiinnostuneille. Sosioemotionaaliset taidot ovat tärkeitä jokapäiväisessä toiminnassamme ja pienellä lapsella ne ovat vielä kehitysvaiheessa – toki niitä voi kehittää koko elämänsä ajan. Musiikkileikki ja leikki yleensäkin ovat hyviä keinoja erilaisten ongelmien selvittämiseen, varsinkin silloin, kun niitä on vaikea keskustelemalla purkaa. Joskus pelkästään laulun kuunteleminen voi sanoittaa omat ajatukset, kun niitä ei itse osaisi käsitellä. Musiikkileikin avulla voidaan pitää hauskaa ja samalla käsitellä vaikeita tunteita kuin huomaamatta. Esimerkiksi eroon liittyviä tuntemuksia voisi käsitellä jonkin musiikillisen laulun, tanssin tai soiton avulla. Tanssissa voitaisiin yhdessä lasten kanssa käydä esimerkiksi ”eläiminä” heidän kokemansa eroprosessi läpi – voidaan kuvitella vaikka ankkaperhe, jonka toinen vanhempi kuolee yllättäen. Tässä käsitellään erilaisia tunteita ja pyritään siihen, että jokainen lapsi ymmärtäisi kaikenlaisten tunteiden, kuten surun ja ilon, olevan oikein – ja leikin avulla saataisiin arvokasta harjoittelua sitä varten. Tärkeänä huomiona se, että kaikki eivät välttämättä osaa käsitellä tunteitaan vielä aikuisenakaan, joten on todella hyvä opetella niitä taitoja jo pienenä eri tavoilla. Olen itse kiinnostunut musiikista, musiikkileikistä ja sen vaikutuksista ihmiseen osittain sen vuoksi, että olen itse myös kokenut näitä keinoja hyväksi käsitellessäni tunteitani. Koen, että musiikki ja siihen liittyvä leikki tai leikkittely on vienyt mukanaan, piristänyt, tukenut ja auttanut sanoittamaan omia ajatuksiani.

4. Tutkimusmenetelmä ja aineisto

Tässä luvussa käyn läpi tutkimusmenetelmäni, aineistonhankintaan liittyvää hakuprosessia ja esittelen löytämäni aineistoa. Tutkimusmenetelmäkseni valikoitui integroiva kirjallisuuskatsaus, koska se sopi tutkimuskysymykseni vastauksen selvittämiseen ja esittämiseen sekä siihen liittyvään hakuprosessiin todella hyvin. Kerron tarkasti aineistonhankintaan liittyvästä hakuprosessista, avaan muun muassa aikatauluani ja kerron, miksi olen ja miksi en ole valinnut tiettyjä aineistoja mukaan tutkielmaani. Lopussa esittelen valitsemaani aineistoa – kerron tärkeitä tietoja, joiden perusteella tutkimuskysymykseeni voi vastata ja saada näin ollen myös tutkielmalleni tuloksen.

4.1 Integroiva kirjallisuuskatsaus

Olen valinnut tutkimusmenetelmäkseni kirjallisuuskatsauksen, jossa pyrin saamaan tutkielmaani tuloksen tai useita tuloksia muiden aiemmin tehtyjen tutkimusten avulla. Salmisen (2011, s. 1-3) mukaan kirjallisuuskatsauksessa on periaatteena koota tutkimuksien tuloksia, minkä seurauksena voidaan saada uusia tuloksia. Hän esittelee myös, miksi kirjallisuuskatsausta ylipäänsä on järkevää tehdä: voidaan esimerkiksi kehittää ja rakentaa uutta teoriaa sekä arvioida teoriaa. Lisäksi pystytään rakentamaan kokonaiskuva tietystä aihealueesta, löytää ongelmia sekä kuvata tietyn teorian historiallista kehitystä (Salminen, 2011, s. 1-3). Salmisen (2011, s. 6) mukaan kirjallisuuskatsaus voidaan jakaa kolmeen päätyyppiin; kuvailevaan kirjallisuuskatsaukseen, systemaattiseen kirjallisuuskatsaukseen ja meta-analyysiin. Käytän tutkielmassani integroivaa kirjallisuuskatsausta, joka on eräänlainen välimuoto kuvailevan ja systemaattisen kirjallisuuskatsauksen välillä (Salminen, 2011, s. 8). Salmisen (2011, s. 8) mukaan integroiva kirjallisuuskatsaus kuvailee tutkittavaa ilmiötä mahdollisimman monipuolisesti. Integroiva kirjallisuuskatsaus ei ole yhtä valikoiva eikä se seulo aineistoa niin tarkasti, kuin systemaattinen kirjallisuuskatsaus, mutta siihen liittyy kriittinen tarkastelu, jonka vuoksi tutkittavaa materiaalia voidaan tiivistää (Salminen, 2011, s. 8). Hän esittelee myös erään pohjan (Salminen, 2011, s. 8) integroivalle kirjallisuuskatsaukselle, joka on itseasiassa samankaltainen kuin systemaattisessa kirjallisuuskatsauksessa, seuraavalla tavalla: ”tutkimusongelman asettelu, aineiston hankkiminen, arviointi, analyysi sekä tulkinta ja tulosten esittäminen”.

4.2 Hakuprosessi

Tein ensimmäisiä tiedonhankintoja eri tietokannoissa tammikuun alusta alkaen, jolloin aloitin jo tarkastelemaan ja lukemaan eri aineistoja. Tulin kuitenkin hieman myöhemmin siihen tulokseen, että hakusanoja täytyy muuttaa hieman järkevämmäksi, joten tein uusia hakuja, kunnes 22.1.2021 löysin hakusanat, jonka kautta aloin tutkimaan aineistoja. Halusin sopivan määrän aineistoja itselleni luettavaksi ja nimenomaan selkeän haun, jossa pystyin tallentamaan kaikki aineistot RefWorksiin, jotta tutkielman tekeminen pysyisi paremmin kasassa. Näin ollen tein haun seuraavissa tietokannoissa: Oula-Finna, ProQuest ja Ebsco (ks. taulukko 1). Yhteensä löysin 162 aineistoa, joista aloin suodattamaan aineistoja niin, että valitsin hyviä aineistoja tutkielmaani tai jätin pois aineistoja, jotka eivät sovellu tutkielmaani sisältönsä tai jonkin muun syyn vuoksi. Tarkoitukseni oli valita aineistoja, jotka tukisivat tutkimuskysymystäni eli *Mitä vaikutuksia musiikkileikillä on varhaiskasvatusikäisen lapsen sosioemotionaaliseen kehitykseen?*

Hakutulokset:

Oula-Finna (suodatin: verkossa saatavilla, aikaväli 2010-2021 – 9 aineistoa 22.1.2021)

ProQuest (suodatin: peer reviewed, publication date 2010-2021– 56 aineistoa 22.1.2021)

Ebsco (suodatin: scholarly (peer reviewed) journals, publication date 2010-2021 – 97 aineistoa 22.1.2021)

Hakusanat:

musiikki* OR musik* OR music* **AND**

sosiaal* OR social* OR sosioemotio* OR socioemotio* OR socio-emotio* **AND**

emotio* OR tunne* OR tunte* OR feel* **AND**

varhaiskasvat* OR päiväkot* OR esikoulu* OR päivähoito* OR "early childhood education" OR kindergarten OR preschool OR "nursery school" OR "day care center" OR childcare OR playschool **AND**

laps* OR taapero OR ”pieni lapsi” OR ”nuori lapsi” OR child* OR kid* OR toddler OR “little child” OR “young child”
--

Taulukko 1. Hakutulokset ja -sanat tietokannoissa.

Suoritin ensimmäisen aineistojen suodatuksen (23.-30.1.2021), kun aineistoja oli yhteensä 162. Suodatuksen ensimmäisessä vaiheessa kävin aineistoja vain pintapuolisesti läpi, ja otin pois tutkimuksestani sellaiset, jotka eivät selkeästi sopineet tutkielmaani. Esimerkiksi kopioita toisista aineistoista, eri kielellä kirjoitettuja (espanja, kroatia, turkki, liettua) aineistoja ja sellaisia aineistoja, joissa ei ollut koko tekstiä saatavilla, oli useita, joten pyrin ainakin ne ottamaan heti ensimmäisellä suodatuksella pois. Aineistoja toiseen ja viimeiseen suodatukseen jäi yhteensä 37 ja suoritin sen 31.1.-10.2.2021 välisenä aikana. Tässä vaiheessa kävin jokaisen aineiston hieman tarkemmin läpi ja kirjoitin ylös asioita jo mahdollisimman valmiiksi, jotta ne voisi lähes suoraan vain liittää tutkielmaan. Tässä vaiheessa aloin hieman tarkemmin pohtimaan ja kirjoitin ylös, miksi aineisto ei sovellu tutkielmaani.

Pohdin tutkimuskysymykseni kautta, mikä aineistojen sisällöstä tekee siitä musiikkileikkiä tai miten musiikkileikki on esitetty aineistossa. Lisäksi halusin selkeitä vastauksia sosioemotionaalisuuteen liittyen. Jos musiikkileikkiä tai sosioemotionaalisuutta ei käsitelty mielestäni tarpeeksi, niin jätin sen tutkielmani ulkopuolelle. Lopulta pystyin olemaan kriittinen myös aineistoissa tarkasteltujen lapsen iän suhteen, sillä aineistoja oli suhteellisen paljon. Näin ollen suodatin pois aineistot, joissa tutkittiin eri ikäisiä kuin varhaiskasvatusikäisiä, esimerkiksi ylä-aste- tai yliopistoikäisiä. Näiden esiteltyjen syiden vuoksi oli vielä muutama muu syy, minkä vuoksi en valinnut aineistoa tutkielmaani – esimerkiksi joissain tutkimuksissa tutkittiin eri asiaa tai niissä oli täysin eri aihe. Liitteessä 1 on esitelty tarkemmin poistamiseen liittyviä tietoja. Valitsin lopulta tutkielmaan yhteensä 9 kappaletta aineistoja, joista 6 löytyi ProQuestista ja 3 Ebscosta (taulukko 2). Aineistoista kahdeksan on yksittäistä tutkimusta ja yksi on kirjallisuuskatsaus, josta olen valinnut osan sen esittelemistä tutkimuksista. Esittelen näistä kaikista aineistoista keskeisimmät tiedot aiheeseeni liittyen.

Tietokanta	Hakutulosten määrä (1.-22.1.2021)	Valitut aineistot (23.1.-10.2.2021)	Pois jätetyt aineistot (23.1.-10.2.2021)
Ebsco	97 (22.1.2021)	3	94
Oula Finna	9 (22.1.2021)	0	9
ProQuest	56 (22.1.2021)	6	50
Yhteensä	162	9	153

Taulukko 2. Hakuprosessin lopulliset tulokset.

4.3 Aineiston esittely

Valitsemani aineisto on vertaisarvioitua ja suhteellisen uutta tekstiä, sillä jokaisella tutkielmaan valituista aineistoista on ikää korkeintaan kymmenen vuotta (ks. taulukko 3). Olen koonnut liitteeseen 2 tutkielmaan liittyviä tärkeimpiä asioita: aineistojen kirjoittajat, julkaisuvuosi, tutkimusmenetelmät, lasten ikä ja osallistujamäärä, musiikkileikin muodot ja sosioemotionaalinen vaikutus. Niiden perusteella voidaan tarkastella koko tutkielmaa, esimerkiksi luotettavuuteen ja tuloksiin liittyviä asioita. Esittelen tässä luvussa 4.3. aineistojen kirjoittajat, julkaisuvuodet, tutkimusmenetelmät, lasten iän ja osallistujamäärän. Tuloksissa eli luvussa 5 esittelen aineistoista löytyneitä musiikkileikin muotoja ja sosioemotionaalisia vaikutuksia.

Kirjoittaja(t)	Julkaisuvuosi
Diamant-Cohen	2020
Thompson	2018
Sena Moore ja Hanson-Abromeit	2018
Williams*	2018*
- Schmitt et al.	- 2015
- Walter and Sat	- 2013
- Geist et al.	- 2012

- Tominey and McClelland	- 2011
- Moreno et al.	- 2011
Tik-Sze ja Cheung	2017
John, Camerol ja Bartel	2016
Thompson, McFerran ja Gold	2014
Brown ja Sax	2013
Pasiali	2012

Taulukko 3. Tutkielmaan valittujen aineistojen kirjoittajat ja niiden julkaisuvuosi.

*Williams (2018) on kirjallisuuskatsaus, jossa on esitelty nämä viisi eri tutkimusta.

Esittelen aineistot ikäjärjestyksessä (ks. taulukko 4) ja käyn läpi niiden tutkimusmenetelmät. Kahdessa ensimmäisessä aineistossa (1-2) on tutkittu noin 0-2-vuotiaisiin liittyviä asioita. Ensimmäisessä artikkelissa (Diamant-Cohen, 2020) esitellään musiikkiterapeutin näkemyksiä lasten ja heidän huoltajiensa osallistumisesta erääseen musiikkiohjelmaan, varsinaista tutkimusmenetelmää ei siis ole. Toisen aineiston tutkimuksessa (Tik-Sze ja Cheung, 2017) tutkijat ovat tutkineet lasten reagoiteja erilaisiin musiikillisiin ja ei-musiikillisiin ärsykkeisiin. Siinä vertaillaan 12- ja 20-kuukauden ikäisten välisiä eroja.

Seuraavissa neljässä tutkimuksessa (aineistot 3-6) on esitelty noin 3-5-vuotiaisiin liittyviä tutkimuksia. Aineistoilla 3-5 on yhteistä se, että niissä on otettu myös vähintään toisen vanhemman näkemys huomioon. Kolmannen aineiston tutkimuksessa (Thompson, 2018) on tutkittu pelkästään äidin näkemyksiä haastattelun avulla. Neljännen aineiston tutkimuksessa (Thompson, McFerran ja Gold, 2014) on ollut vanhempien raportin ja haastattelun lisäksi lisäksi myös lääkärin arviointi ja siinä on vertailtu kahta eri lapsiryhmää. Viidennen aineiston tutkimuksessa (Pasiali, 2012) on ollut musiikkiterapiajakso, jonka pohjalta keskusteltu lasten vanhempien kanssa. Kuudennen aineiston tutkimuksessa (Sena Moore ja Hanson-Abromeit, 2018) on ollut musiikkiterapeutin näkemysten lisäksi opettajien haastattelut keskeisessä roolissa.

Seuraavissa kahdessa tutkimuksessa (aineistot 7-8) on esitelty 4-6-vuotiaisiin liittyviä tutkimuksia ja niiden tuloksia. Molemmissa on yhteistä se, että niissä on otettu opettajien näkemyksiä huomioon. Seitsemännen aineiston tutkimuksessa (John, Camerol ja Bartel, 2016) ovat tutkineet erilaisia musiikkileikkien muotoja ja niiden avulla syntyviä työvälineitä varhaiskasvatukseen. Niitä on tutkittu videoitujen musiikkileikkikertojen pohjalta, joita on purettu, analysoitu ja koodattu. Lisäksi on käyty videohaastatteluja opettajien kanssa. Kahdeksannen aineiston tutkimuksessa (Brown ja Sax, 2013) ovat esitelleet Kaleidoskooppi-ohjelman, jonka avulla on pyritty tukemaan erityisesti matalan tulotason perheiden lasten emotionaalista kehitystä. Kaleidoskoopissa on neljä osaa liittynyt tutkimuksen toteuttamiseen: lastenhoitajan haastattelut, lasten verbaalisen kyvyn arviointi, opettajien arvio lasten tunteidensäätelystä syksyiltä ja keväältä sekä tutkijoiden havainnot lasten tunteista.

1. 0-2-vuotiaat (0-24kk)	N=?	(Diamant-Cohen, 2020)
2. 1-1,66-vuotiaat (12-20kk)	N=57	(Tik-Sze ja Cheung, 2017)
3. 3,1-4,6-vuotiaat (37-60kk)	N=8 (21*)	(Thompson, 2018)
4. 3-5-vuotiaat (36-60kk)	N=23	(Thompson, McFerran ja Gold, 2014)
5. 3-5-vuotiaat	N=4	(Pasiali, 2012)
6. 3-5-vuotiaat	N=8	(Sena Moore ja Hanson-Abromeit, 2018)
7. 4-6-vuotiaat	N=33	(John, Camerol ja Bartel, 2016)
8. 6-vuotiaat	N=205	(Brown ja Sax, 2013)

Taulukko 4. Aineistoissa 1-8 käsiteltyjen lasten ikäjakauma ja määrä (N). *=aiemmassa tutkimuksessa, jonka pohjalta nykyinen tutkimus on tehty, on osallistunut 21 lasta, mutta nykyiseen tutkimukseen osallistui vain 8 lapsen vanhempaa.

Lopuksi esittelen erään aineiston (ks. taulukko 5), joka on kirjallisuuskatsaus useammasta tutkimuksesta (Williams, 2018). Kerron lyhyesti hänen tutkimuksensa tarkoituksesta sekä neljästä hänen esittelemästään tutkimuksesta ja niiden tuloksista. Tutkimusmenetelmistä ei kerrota tarkemmin, mutta niitä avataan hieman kohdassa ”musiikkileikin muodot” (ks. liite 2).

1. 3-4-vuotiaat	N=30	(Geist et al. 2012)
-----------------	------	---------------------

2. Kaksi tutkimusta eri vuosina		
a. 3,8-5,0-vuotiaat	N=65	(Tominey and McClelland, 2011)
b. 3,2-5,6-vuotiaat	N=265	(Schmitt et al. (2015))
3. 3-6-vuotiaat	N=60	(Walter and Sat, 2013)
4. 4-6-vuotiaat	N=64	(Moreno et al. (2011))

Taulukko 5. Aineistossa 9 käsiteltyjen lasten ikäjakauma ja määrä (N).

5. Tutkimuksen tulokset ja analysointi

Aineistojen perusteella voidaan sanoa, että olen löytänyt erilaisia tapoja toteuttaa musiikkileikkiä, mutta kaikkia mahdollisia musiikkileikin muotoja tässä tutkielmassa ei todennäköisesti esiinny, sillä lopullinen valittujen aineistojen määrä on melko suppea ja ikäryhmä (0-7-vuotiaat) voi rajata myös monia muita musiikkileikin muotoja pois. Tässä kappaleessa esitän eri musiikkileikin ja sosioemotionaalisen kehityksen muotoja, joita aineiston perusteella löytyi. Kuviossa 1 esitän tutkielman keskeisiä tuloksia.

Kuvio 1. Tutkielman keskeisiä tuloksia.

Musiikkileikin muotoja aineistojen perusteella löytyi useita, mutta suuri yhteinen tekijä kaikkien aineistojen välillä oli musiikkiterapia, vaikka sitä termiä ei välttämättä jokaisessa aineistossa käytettykään (Diamant-Cohen, 2020; Tik-Sze ja Cheung, 2017; Brown ja Sax, 2013; Williams, 2018). Vaikka kaikissa aineistoissa ei musiikkiterapian käsitettä käytettykään, niin silti jokaisen aineiston sisällä oli musiikkileikissä samoja piirteitä, kuten tietty aika, jolloin musiik-

kileikkiä toteutetaan. Esimerkiksi monissa aineistoissa on kerrottu, kuinka monta viikkoa tutkimuskokonaisuudessaan kestää [Thompson, McFerran ja Gold, 2014 (16vko); Pasiali, 2012 (2-3vko); Sena Moore ja Hanson-Abromeit, 2018 (4vko); John, Camerol ja Bartel, 2016 (20vko); Brown ja Sax, 2013 (n. 72vko); Tominey and McClelland, 2011 (8vko); Walter and Sat, 2013 (24vko); Moreno et al. 2011 (4vko)]. Lisäksi on toteutettu kyselytutkimus aiemmasta tutkimuksesta, joka oli kestänyt 16 viikkoa (Thompson, 2018). Kyseisen kyselytutkimuksen kesto ei ole tiedossa. Joissakin tutkimuksissa ei ole välttämättä kerrottu tiettyä aikaväliä, jolloin tutkimus olisi toteutettu, vaan on esimerkiksi vain esitelty tietyn musiikkileikin muodon lisäksi muun muassa vaikutuksia ja hyötyjä (Diamant-Cohen, 2020; Tik-Sze ja Cheung, 2017; Geist et al. 2012). Kuitenkin lähes kaikissa on esitelty jokin aikaraja yhdelle toimintakerralle tai tutkimustulosten keräämiseen liittyvään vaiheeseen (esim. haastattelu). Jokaisessa aineistossa, jossa yhden kerran kesto on esitetty, sen pituus on ollut 10-60 minuuttia. Ainoastaan Williamsin (2018) esittelemässä tutkimuksessa (Geist et al. 2012) ei ole yksittäisen kerran kesto tiedossa. Näin ollen voidaan todeta, että lähes jokainen tutkimustuloksia keräävä vaihe (esim. musiikkileikki, haastattelu) on suunniteltu sopivan lyhyeksi, eikä yli tunnin pituisia toiminnan kertoja tai tutkimusvaiheita ole ollut, jolloin sekä tutkija että hänen kohteensa todennäköisesti jaksavat keskittyä parhaiten asiaan.

Valitun aineiston mukaan erilaisia musiikkileikkejä on ollut esimerkiksi leikit, pelit tai soittaminen erilaisten instrumenttien kanssa (Diamant-Cohen, 2020; Thompson, McFerran ja Gold, 2014; Pasiali, 2012; Sena Moore ja Hanson-Abromeit, 2018). Lisäksi laulaminen tai siihen liittyvät toiminnot ovat olleet suuressa roolissa aineistojen musiikkileikeissä, lähes jokaisessa aineistossa on mainittu laulaminen. Rutiinit tai rituaalit, esimerkiksi aloitus- ja lopetusrutiinit (Pasiali, 2012; John, Camerol ja Bartel, 2016) ja improvisaatio (Thompson, McFerran ja Gold, 2014; Pasiali, 2012; Sena Moore ja Hanson-Abromeit, 2018; John, Camerol ja Bartel, 2016; Geist et al. 2012) ovat olleet musiikkileikin muotoja tutkielman aineistoissa. Lähes jokaisessa aineistossa on ollut ohjattua musiikkileikkiä (aikuinen ohjaa lasta), mutta esimerkiksi yhdessä on ollut musiikkinäytös, jossa on tutkittu lasten reagoitetta musiikin ja videoilla esiintyvien kasvojen ristiriitoihin (Tik-Sze ja Cheung, 2017) ja toisessa on ollut tietokoneavusteinen musiikkiharjoitus (Moreno et al. 2011). Jokaisessa aineistossa on esiintynyt musiikkileikkiä ryhmässä tai vähintäänkin parin (esim. äiti-lapsi-parit) kanssa. Toiminnallisia musiikkileikkejä (Pasiali, 2012; Tominey and McClelland, 2011; Walter and Sat, 2013) on myös esiintynyt – esimerkiksi leikki, jossa pysähdytään, kun musiikki pysähtyy (Diamant-Cohen, 2020). Musiikin avulla on myös tehty rentoutumis- (Pasiali, 2012), hengitys- tai hierontaharjoitteita (Sena

Moore ja Hanson-Abromeit, 2018). Näiden lisäksi on ollut siivousleikkejä (Diamant-Cohen, 2020), lauluja rekvisiitoilla (Thompson, McFerran ja Gold, 2014), ”jammaillu” tutun kappaleen tahtiin (Pasiali, 2012), tanssittu (Pasiali, 2012; Brown ja Sax, 2013), käytetty musiikkia tukena matematiikan opiskeluun (Geist et al. 2012). Yhdessä aineistossa ei ole tarkemmin eritelty musiikkileikkejä, sillä siinä kerrotaan äitien näkemyksiä aiemman musiikkiterapiajakson vaikutuksista lapsen kehitykseen (Thompson, 2018).

Tutkielman aineistoista on löytynyt sosioemotionaaliseen kehitykseen liittyviä muotoja, joiden yhteneväisyyksiä on esittelen seuraavaksi. Monissa aineistoissa on nostettu esiin itsesäätelyn kehittyminen (Diamant-Cohen, 2020; Tominey and McClelland, 2011; Schmitt et al. 2015; Walter and Sat, 2013). Itsesäätelyn kehittyminen muun muassa opettaa lasta seuraamaan opetusta ja pysähtymään (Diamant-Cohen, 2020), ja musiikkileikin avulla voidaan tukea myös keskittymisen kehittymistä (Diamant-Cohen, 2020; Geist et al. 2012). Lasten käyttäytyminen ja sosiaalinen kanssakäyminen vertaissuhteissa kehittynyt parempaan suuntaan (Sena Moore ja Hanson-Abromeit, 2018). Tunteidensäätelytaidot olivat kehittyneet (Brown ja Sax, 2013; Walter and Sat, 2013; Sena Moore ja Hanson-Abromeit, 2018) ja lapset ovat oppineet muun muassa kärsivällisyyttä (Diamant-Cohen, 2020). Lisäksi on todettu, että musiikkileikki on vahvistanut lapsen ja vanhemman välistä tunnesidettä (Diamant-Cohen, 2020; Thompson, McFerran ja Gold, 2014) ja sosiaalista suhdetta (Thompson, 2018; Pasiali, 2012).

Lapset oppivat musiikkileikissä musiikin lukemisen taitoja, esimerkiksi seuraavia asioita: korkea/matala, äänekkäästi/hiljaa ja nopea/hidas (Diamant-Cohen, 2020). Musiikkileikin ympäristö, jossa lapset toimivat yhdessä toisten lasten kanssa (vertaissuhteet) vahvistavat lapsen sosiaalista kehitystä (Diamant-Cohen, 2020). Lisäksi musiikkileikin avulla lasten kielellinen älykyys (Moreno et al. 2011) ja siirtyminen paikasta toiseen (Schmitt et al. 2015) on kehittynyt. Eräässä musiikkileikin muodossa 20-kuukauden ikäiset lapset olivat yllättyneitä emotionaalisista ristiriidoista, mikä viittaa musikaalisen ilmaisun herkkyyteen – ja herkkyys musikaaliseen ilmaisuun sekä tunteen ja toiminnan ymmärtämiseen luo pohjan myöhemmälle sosiaalisuuden ja kommunikaation kehitykselle (Tik-Sze ja Cheung, 2017). Lapset ovat päässeet ilmaisemaan tunteitaan, joka on jäänyt muuten arjessa vähälle (Thompson, 2018) Lapset ovat käsitelleet positiivisempia tunteita musiikkileikin avulla, esimerkiksi heissä on havaittu enemmän onnellisuutta ja nautintoa, lisäksi musiikki on motivoinut lapsia (Thompson, McFerran ja Gold, 2014). Kahdessa aineistossa (John, Camerol ja Bartel, 2016; Brown ja Sax, 2013) on esitelty reagoineita musiikkileikkiin ja on todettu, että mitä enemmän lapsi sai päättää musiikkileikin kulusta,

sitä positiivisemmin hän reagoi (John, Camerol ja Bartel, 2016), lisäksi lapset olivat osoittaneet enemmän positiivisia tunteita perinteiseen esikouluryhmään verrattuna (Brown ja Sax, 2013).

6. Johtopäätökset

Tutkielmani tavoite oli löytää vastaus tutkimuskysymykseeni: *”Mitä vaikutuksia musiikkileikillä on varhaiskasvatusikäisen lapsen sosioemotionaaliseen kehitykseen?”*. Tulosten perusteella voidaan todeta, että musiikkileikki suurimmilta osin kehittää sosioemotionaalisia taitoja varhaiskasvatusikäisellä paremmaksi. Vaikka musiikkileikki herättäisi negatiivisia tunteita, niin se silti tukee sosioemotionaalista kehitystä, sillä esimerkiksi tunteidensäätelyn kehittymiseen liittyy negatiivisten tunteiden sietäminen. Joka tapauksessa aineistojen mukaan sosioemotionaalisuuteen liittyvät asiat ovat olleet suurimmaksi osaksi positiivisia, eikä negatiivisuutta ole kyseisissä aineistoissa kovin paljon käsitelty. Voidaan todeta, että kaikkia musiikkileikin muotoja tämän kirjallisuuskatsauksen avulla ei varmasti löydetty, eikä sosioemotionaalisuuden muotoja välttämättä kuvata täydellisesti, sillä tutkielmaan valittuja aineistoja oli hyvin rajallinen määrä (9).

Musiikkileikki on keino sosioemotionaalisuuden kehittämiseen, mutta se on vain yksi keino. Esimerkiksi muuhun taidekasvatukseen tai liikuntaan liittyvät toiminnot voisivat yhtä hyvin tukea lapsen sosioemotionaalista kehitystä. Vaikka musiikkileikki tai mikä tahansa muu toiminta voi tukea lapsen kehitystä, niin se ei välttämättä aina toimi täysin yksiselitteisesti. On tärkeää ymmärtää, että toteutukseen liittyvillä kysymyksillä on suuri merkitys. Esimerkiksi se, että miten musiikkileikkiä tai mitä tahansa toimintaa toteutetaan, jotta saadaan tavoite täyttymään. Musiikkileikkiä voi olla esimerkiksi laulaminen, tanssiminen ja soittaminen, mutta jos halutaan tutkia esimerkiksi sosioemotionaalisia taitoja, niin täytyy pohtia, millaisessa tilanteessa sosioemotionaalisia taitoja pystyttäisiin tarkkailemaan.

Musiikkileikissä esimerkiksi ryhmäkoko ja ohjeiden antaminen voivat olla kriittisessä roolissa sen onnistuneeseen toteutukseen. Onnistuneessa musiikkileikissä kaikki siihen liittyvät osallistujat hyötyvät. Tutkielmani kontekstissa tämä tarkoittaisi sitä, että tutkijat, opettajat ja vanhemmat hyötyisivät siitä, kun saataisiin ajankohtaisempaa ja tarkempaa tietoa sekä lisäksi lapset hyötyisivät siitä, kun heidän taitonsa kehittyisivät. Tutkimustyö on aina aikaan, paikkaan ja erilaisten kulttuurien toimintatapoihin sidottua. Tämän vuoksi kaksi eri tutkijaa voivat saada sisällöltään samankaltaisesta tutkimuksesta eri tuloksia, mikä on hyväksi, sillä monipuolisuus rikkaus. Näin voidaan laajentaa omia näkemyksiä, kun kuunnellaan muiden näkökulmia.

Pohdinta

Oman tutkielmani parissa työskentelemisen aloitin keväällä 2020, kun aloitimme tekemään tutkimussuunnitelmia. Silloin valitsemani aihe on osittain muuttunut ja osittain pysynyt samana. Syksyllä 2020 pohdin tutkielmaani ja sen tarkoitusta tarkemmin ja pystyin aloittamaan kirjoitustyön. Kirjoitin silloin teoreettiseen viitekehykseen tutkielmani keskeisistä termeistä eli musiikkileikistä, sosioemotionaaliseen kehityksestä ja lasten iästä sekä kehitysvaiheista. Ikäryhmää laajensin myöhemmin 5-6-vuotiaista varhaiskasvatusikäisiin. Lisäksi syksyllä kirjoitin tutkielman tavoitteista ja keksin sille sopivan tutkimuskysymyksen, joka sai vasta keväällä lopullisen muotonsa: *”Mitä vaikutuksia musiikkileikillä on varhaiskasvatusikäisen lapsen sosioemotionaaliseen kehitykseen?”*. Syksyn aikana sain todennäköisesti noin kolmasosan koko tutkielman tekemisestä valmiiksi ja syksyllä kävin myös tiedonhankinnan kurssin kandidaatintyön tekemistä varten. Suurimman työn tein alkuvuoden 2021 aikana, jolloin etsin sopivia aineistoja tutkielmaani sekä kirjoitin niistä tärkeimpiä asioita ylös, ja joita lopulta liitin tuloksina työhöni (tätä avattu tarkemmin kappaleessa 4).

Tiedonhankinta oli prosessi, jonka aloitin tammikuun alussa 2021. Pohdin aiheeseeni sopivia hakulausekkeita jonkin aikaa ja kokeilin erilaisia lausekkeita, kunnes löysin tammikuun puolivälin jälkeen mielestäni sopivan. Käytin apunani RefWorks-nettisivua, johon pystyin laittamaan kaikki tiedostot, jotka tällä yhdellä haulla kolmesta eri tietokannasta (Oula-Finna, ProQuest, Ebsco) sain valittua. Liitin Refworksiin 162 aineistoa, joista lopulta valitsin 9 tutkielmaani. Valitsemisen aikana kirjoitin jokaisesta aineistosta ylös asioita, myös ne syyt, joiden vuoksi aineisto ei soveltunut tutkielmaani. Hyviä aineistoja oli paljon, joten pystyin olemaan kriittinen esimerkiksi sen suhteen, minkä ikäisiä haluan eri aineistoissa tutkittavan. Valituista yhdeksästä aineistosta etsin tutkielmani kannalta tärkeimmät tiedot ja niiden perusteella olen saanut tutkielmaani tuloksia. Tarkoitukseni oli etsiä erilaisia vaikutuksia sosioemotionaaliseen kehitykseen, joten kirjasin näistä yhdeksästä aineistosta tärkeimmät asiat ylös. Niiden lisäksi kirjoitin tuloksiin myös erilaisia musiikkileikin muotoja, joita kyseisissä yhdeksässä aineistossa oli esitelty. Prosessin kannalta työläimmältä vaikutti 162 aineiston läpikäyminen, jonka aikana tosin jo valmistelin kirjoitustyötä, joten sen jälkeiset vaiheet (valituista aineistoista ja tuloksista kirjoittaminen) olivat ymmärrettävästi hieman helpommin toteutettavissa, kuin ilman tätä valmistelua.

Tutkimuksen laatuun liittyy monia asioita, esimerkiksi luotettavuus (reliabiliteetti) ja pätevyys (validiteetti). Metsämuurosen (2011) mukaan reliabiliteetilla tarkoitetaan tutkimuksen toistettavuutta, kun taas validiteetti pyrkii vastaamaan kysymykseen: mitataanko juuri sitä, mitä on tarkoitettukin mitattavan? Tutkimuksen luotettavuutta lisää se, että tutkielmassani on käytetty ainoastaan vertaisarvioituja aineistoja. Eräässä valitussa aineistossa (Williams, 2018), jossa on esitelty tutkimusten tuloksia, mutta ei kerrottu kyseisten tutkimusten tutkimusmenetelmää tarkemmin, voi laskea tutkielman luotettavuutta. Aineistoja oli paljon, joten pystyin valitsemaan sellaisia aineistoja, joissa käsiteltiin pelkästään varhaiskasvatusikäisiä – mikä taas osaltaan voi tukea tutkielman luotettavuutta. Joissakin aineistoissa tutkimuksen otanta oli ollut pieni (Pasiali, 2012; Sena Moore ja Hanson-Abromeit, 2018), jolloin tutkimuksen tulos ei ole välttämättä täysin yleistettävissä, mikä voi heikentää luotettavuutta. Lisäksi se, että valittujen aineistojen määrä on pienehkö (9), voi heikentää luotettavuutta.

Tutkielman avulla on kuvattu juuri sitä, mitä on haluttu ja tutkimusmenetelmät sekä eri vaiheet ovat toteutettu ja selitetty selkeästi, minkä vuoksi tutkielman pätevyys nousee. Tulosten analysointia ei sitä ole tarkkaan eritelty, mikä voisi heikentää tutkielman pätevyyttä, mutta toisaalta tutkimuksen tarkoituksena oli ainoastaan esitellä erilaisia vaikutuksia, joten tämän kaltaiseen tutkimukseen kyseinen analysoinnin tyyli on todennäköisesti riittävää. Olen valinnut aineistot yksin, enkä ole palannut aineistoihin, jotka olen jättänyt valittujen aineistojen ulkopuolelle, mikä voisi heikentää tutkielman pätevyyttä, mutta toisaalta olen käyttänyt yhteen aineistoon kerrallaan aikaa ja kirjannut ylös selkeästi, miksi en ole kyseistä aineistoa valinnut. Näin ollen tutkimuksen vaiheet ovat myös toistettavissa, mikä tukee tutkimuksen pätevyyttä.

Tutkielman eettiset ongelmat ovat etenkin ihmisen toimintaa tutkittaessa tärkeää ottaa huomioon. Clarkeburn ja Mustajoki (2007, s. 26-29) kertovat, että tutkijan pitäisi ensin löytää eettisiä kysymyksiä, mikä voi olla haastavaa kenelle tahansa, ja sen jälkeen toimia itse sen mukaan, minkä kokee oikeaksi – kuitenkin esimerkiksi muiden ihmisten näkemykset voivat haastaa joko omaa eettistä ajattelua. Esimerkiksi töissä käyvä ihminen saattaa haluta tehdä jonkin tehtävän mahdollisimman tarkasti, mutta hänen johtajansa mukaan kyseisen tehtävän lopputuloksen ei tarvitse olla täysin oikea ja perustelee asian sillä, että suuntaa antavallakin tuloksella saadaan hyvä lopputulos. Näin ollen työntekijän täytyy pohtia, muuttaako näkemystään tehtävästä. Olen tutkielman toteutuksessa pyrkinyt olemaan mahdollisimman rehellinen, minkä vuoksi olen myös kirjoittanut prosessini kulkua, jota muut voivat halutessaan lukea tai jopa toistaa itse. Näin ollen, jos olen tehnyt virheen tutkielmani toteutuksessa, joku voi sen huomata ja korjata asian.

Jatkotutkimusmahdollisuuksia tämän kandidaatin tutkielman pohjalta voisi tehdä useita. Esimerkiksi voisi keskittyä pelkästään siihen, millä tavoin ja miksi musiikkileikkiä pitäisi ohjata ja toteuttaa – minkä pohjalta voitaisiin pohtia, mikä on hyvää musiikkileikkiä tai miten siitä saadaan laadukasta? Olisi mielenkiintoista tutkia esimerkiksi sitä, kuinka esimerkiksi toimintatavat vaikuttavat musiikkileikin toteuttamisen laatuun. Tällaisessa tutkimuksessa voisi käsitellä esimerkiksi kahden eri kaupungin, maan tai ammattiryhmän välillä, että kuinka erilaisia näkemyksiä ja kokemuksia musiikkileikkiä toteuttavilla henkilöillä on, minkä voisi toteuttaa esimerkiksi kyselynä tai haastatteluna. Toinen vaihtoehto voisi olla, että tutkija itse kävisi havainnoimassa näitä henkilöitä ja niiden toteuttamaa musiikkileikkiä. Lisäksi pohdin, että tutkimus siitä, kuinka usein musiikkileikkiä pitäisi toteuttaa, voisi olla hyvä tutkimuksen aihe. Se voisi toki olla myös osa aiemmin mainittuja mahdollisia jatkotutkimuskysymyksiä.

Lähteet / References

- Brown, E. D., & Sax, K. L. (2013). Arts enrichment and preschool emotions for low-income children at risk. *Early Childhood Research Quarterly*, 28(2), 337-346. Retrieved from <https://search.proquest.com/scholarly-journals/arts-enrichment-preschool-emotions-low-income/docview/1364763953/se-2?accountid=13031>
- Clark, C. D., N.C.T.M. (2010). A NATURAL LINK. *The American Music Teacher*, 60(1), 20-24. Retrieved from <https://search.proquest.com/trade-journals/natural-link/docview/816468259/se-2?accountid=13031>
- Clarkeburn, H. & Mustajoki, A. (2007). *Tutkijan arkipäivän etiikka*. Tampere: Vastapaino. Haettu osoitteesta:
- Darrow, A. (2011). Early childhood special music education. *General Music Today*, 24(2), 28-30. doi:http://dx.doi.org/10.1177/1048371310385329
- Diamant-Cohen, B. (2020). Reimagining infant and toddler preliteracy programs: Mother goose on the loose. *YC Young Children*, 75(3), 72-79. Retrieved from <https://search.proquest.com/scholarly-journals/reimagining-infant-toddler-preliteracy-programs/docview/2417379190/se-2?accountid=13031>
- Gilboa, A., & Roginsky, E. (2010). Examining the dyadic music therapy treatment (DUET): the case of a CP child and his mother. *Nordic Journal of Music Therapy*, 19(2), 103–132. <https://doi-org.pc124152.oulu.fi:9443/10.1080/08098131.2010.500742>
- Hedemann, E., & Frazier, S. (2017). Leveraging After-School Programs to Minimize Risks for Internalizing Symptoms Among Urban Youth: Weaving Together Music Education and Social Development. *Administration & Policy in Mental Health & Mental Health Services Research*, 44(5), 756–770. <https://doi-org.pc124152.oulu.fi:9443/10.1007/s10488-016-0758-x>
- John, B. A., Cameron, L., & Bartel, L. (2016). Creative musical play: An innovative approach to early childhood music education in an urban community school of music. *Action, Criticism, and Theory for Music Education*, 15(3), 21-36. Retrieved from <https://search.proquest.com/scholarly-journals/creative-musical-play-innovative-approach-early/docview/1871571943/se-2?accountid=13031>
- Järvinen, H. & Rouhiainen, L. (2014). *Tanssiva tutkimus: Tanssintutkimuksen menetelmiä ja lähestymistapoja*. [Helsinki]: Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu. Haettu osoitteesta: <https://nivel.teak.fi/tanssiva-tutkimus/askeleita-tekstuaalisessa-labyrintissa/>

- Kim, J. (2017). Transforming music education for the next generation: Planting "four cs" through children's songs. *International Journal of Early Childhood*, 49(2), 181-193. doi:<http://dx.doi.org/10.1007/s13158-017-0187-3>
- Kirves, L. & Stoor-Grenner, M. (2011). *Kiusaamisen ehkäisy varhaiskasvatuksessa: Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelman laatiminen*. Helsinki: Mannerheimin lastensuojeluliitto ; Folkhälsan. Haettu osoitteesta: <https://dzmdrernwq2zx.cloudfront.net/prod/2017/08/04185732/Kiusaamisen-ehk%C3%A4isy-varhaiskasvatuksessa-B5-www.pdf>
- Koivunen, P. & Lehtinen, T. (2016). *Kasvu kiikarissa: Havainnoinnin käsikirja varhaiskasvatustajille*. Jyväskylä: PS-kustannus. Haettu osoitteesta: <https://www.ellibslibrary.com/reader/9789524519540>
- Kokkonen, M. (2017). *Ihastuttavat, vihastuttavat tunteet: Opi tunteiden säätelyn taito* (3., uudistettu painos.). Jyväskylä: PS-kustannus. Haettu osoitteesta: <https://www.ellibslibrary.com/reader/9789524518390>
- Kong, H.-K., & Karahaliotis, K. (2017). Parental Perceptions, Experiences, and Desires of Music Therapy. *AMIA ... Annual Symposium Proceedings. AMIA Symposium, 2016*, 1870–1879.
- Kuusela, S. (2013). *Esimiehen vuorovaikutustaidot*. Helsinki: Talentum Media. Haettu osoitteesta: [https://verkkokirjahylly-almatalent-fi.pc124152.oulu.fi:9443/teos/GAB-BIXGTF#/#/kohta:3.\(\(20\)VUOROVAIKUTUS\(:Vuorovaikutuksen\(\(20\)ydin\(\(20\)/piste:tBJ](https://verkkokirjahylly-almatalent-fi.pc124152.oulu.fi:9443/teos/GAB-BIXGTF#/#/kohta:3.((20)VUOROVAIKUTUS(:Vuorovaikutuksen((20)ydin((20)/piste:tBJ)
- Lindeberg-Piironen, A. (2017). *Mistä on musiikki tehty?* Teoksessa: Lindeberg-Piironen, A. & Ruokonen, I (toim.) (2017) *Musiikki varhaiskasvatuksessa-käsikirja* Paino Printall: Talinna
- Lukkari, S. (. & Piirainen, P. (. (2016). *Musiikkiliikunta musiikillisen valmennustoiminnan työtapana suomalaisessa musiikkiopistokontekstissa*. University of Oulu. Haettu osoitteesta: <http://jultika.oulu.fi/files/nbnfioulu-201605131749.pdf>
- Malmelin, N. & Poutanen, P. (2017). *Luovuuden idea: Luovuus työelämässä, yhteisöissä ja organisaatioissa*. [Helsinki]: Gaudeamus. Haettu osoitteesta: <https://www.ellibslibrary.com/reader/9789523455146>
- Malte-Colliard, K., Lampo, M. & Lyly, S. (2013). *Voimaa taiteesta: Malleja taiteen soveltamiseen hyvinvointialalla*. Tampere: Tampereen yliopisto, Tutkivan teatterityön keskus. Haettu osoitteesta: <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/104547/978-951-44-9004-3%20.pdf?sequence=4&isAllowed=y>

- Metsämuuronen, J. (2011). *Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä: Tutkijalaitos* (4. korjattu laitos.). International Methelp.
- Niemitalo-Haapola, E., Haapala, S., Ukkola, S. & Dindar, K. (2020). *Lapsen kielenkehitys: Vuorovaikutuksen, leikin ja luovuuden merkitys*. Jyväskylä: PS-kustannus. Haettu osoitteesta: <https://www.ellibrary.com/reader/9789523700383>
- Pasiali, Varvara, PhD., M.T.-B.C. (2012). Supporting parent-child interactions: Music therapy as an intervention for promoting mutually responsive orientation. *Journal of Music Therapy*, 49(3), 303-34. Retrieved from <https://search.proquest.com/scholarly-journals/supporting-parent-child-interactions-music/docview/1181172076/se-2?accountid=13031>
- Pihlaja, P. & Viitala, R. (2018). *Varhaiserityiskasvatus*. Jyväskylä: PS-kustannus. Haettu osoitteesta: <https://www.ellibrary.com/reader/9789524518796>
- Pitt, J., & Hargreaves, D. (2017). Exploring the Rationale for Group Music Activities for Parents and Young Children: Parents' and Practitioners' Perspectives. *Research Studies in Music Education*, 39(2), 177–194.
- Pirskanen, H., Eerola, P., Alasuutari, V. & Goldblatt, T. (2018). *Perhe ja tunteet*. [Helsinki]: Gaudeamus. Haettu osoitteesta: <https://www.ellibrary.com/reader/9789523455221>
- Riihonen, R., Koskinen, M. 1. k. & Piitulainen, M. (2020). *Kuinka kiukku kesytetään?: Lasten aggressiokasvatus*. Jyväskylä: PS-kustannus. Haettu osoitteesta: <https://www.ellibrary.com/reader/9789523700055>
- Salminen, A. (2011) Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyypeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin. Vaasan yliopisto. Haettu osoitteesta: https://www.univaasa.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-349-3.pdf
- Sena Moore, K., & Hanson-Abromeit, D. (2018). Feasibility of the Musical Contour Regulation Facilitation (MCRF) Intervention for Preschooler Emotion Regulation Development: A Mixed Methods Study. *Journal of Music Therapy*, 55(4), 408–438. <https://doi-org.pe124152.oulu.fi:9443/10.1093/jmt/thy014>
- Talvio, M. & Klemola, U. (2017). *Toimiva vuorovaikutus*. Jyväskylä: PS-kustannus. Haettu osoitteesta: <https://www.ellibrary.com/reader/9789524518031>
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Nurmilaakso, M. & Välimäki, A. (2011). *Lapsi ja kieli: Kielellinen kehittyminen varhaiskasvatuksessa*. [Helsinki]: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Haettu osoitteesta: <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/80046/d9e0eb99-ef75-4704-a185-14aa8cbf9366.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

- Thompson, G. A. (2018). Long-Term Perspectives of Family Quality of Life Following Music Therapy With Young Children on the Autism Spectrum: A Phenomenological Study. *Journal of Music Therapy*, 54(4), 432–459. <https://doi-org.pc124152.oulu.fi:9443/10.1093/jmt/thx013>
- Thompson, G. A., McFerran, K. S., & Gold, C. (2014). Family-centred music therapy to promote social engagement in young children with severe autism spectrum disorder: a randomized controlled study. *Child: Care, Health & Development*, 40(6), 840–852. <https://doi-org.pc124152.oulu.fi:9443/10.1111/cch.12121>
- Tik-Sze, C. S., & Cheung, H. (2017). Infants' sensitivity to emotion in music and emotion-action understanding. *PLoS One*, 12(2) doi:http://dx.doi.org/10.1371/journal.pone.0171023
- Trogen, T. (2020). *Positiivinen kasvatus*. Jyväskylä: PS-kustannus. Haettu osoitteesta: <https://www.ellibslibrary.com/reader/9789523700482>
- Williams, K. E. (2018). Moving to the beat: Using music, rhythm, and movement to enhance self-regulation in early childhood classrooms. *International Journal of Early Childhood*, 50(1), 85-100. doi:http://dx.doi.org/10.1007/s13158-018-0215-y
- Yanko, M., & Yap, P. (2020). A symbiotic link between music, movement, and social emotional learning: Mindful learning in early learners. *LEARNing Landscapes*, 13(1), 249-264. Retrieved from <https://search.proquest.com/scholarly-journals/symbiotic-link-between-music-movement-social/docview/2459001682/se-2?accountid=13031>
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (2018). Haettu osoitteesta: https://www.opf.fi/sites/default/files/documents/varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet.pdf

Liite 1: Tietoja poistetuista aineistoista

Poistamisen syy	Poistettujen aineistojen määrä Oula-Finnasta (x/9)	Poistettujen aineistojen määrä Pro-Questista (x/56)	Poistettujen aineistojen määrä Ebscosta (x/97)	Poistettujen aineistojen määrä yhteensä (x/162)
Kopio toisesta aineistosta	0	8	48	56
Ikäryhmä eriiä tutkielmastani	0	9	15	24
Ei käsittele tarpeeksi sosiaalisia, emotionaalisia tai sosioemotionaalisia taitoja	2	7	9	18
Ei käsittele tarpeeksi musiikkia	0	10	5	15
Ei koko tekstiä saatavilla	1	5	6	12
Ei ole suomeksi tai englanniksi	0	2	4	6
Ei ole sisällöltään muuten riittävä (esim. aihe on eri, tutkitaan eri asiaa)	6	9	7	22
Yhteensä	9	50	94	153

Liite 2: Aineistot ja niiden tutkimusmenetelmä, lasten ikä ja osallistujamäärä, musiikkileikin muodot ja sosioemotionaalinen vaikutus

	Tutkimusmenetelmä	Lasten ikä ja osallistujamäärä	Musiikkileikin muodot	Sosioemotionaalinen vaikutus
1. Diamant-Cohen, 2020	Ei ole tutkimusmenetelmää. Artikkelit esittelee MGOL-istunnot, joita on toteutettu jo 20 vuoden ajan. Lisäksi se kertoo muun muassa niiden hyödyistä.	0-2-vuotiaat (huoltajiensa kanssa). Osallistujamäärää ei kerrota, sillä ei ole yksittäinen tutkimus, vaan enemmänkin musiikkiohjelman (MGOL) esittely.	Jokaisella 30 minuutin MGOL-istunnolla 10 erilaista leikkiä, joista noin 20% vaihdetaan aina seuraaville kerroille. Näitä leikkejä ovat esimerkiksi passiiviset sormileikit, leikit soitinten kanssa, nukkeleikit, musiikin pysähtymisleikit, siivousleikit.	Vahvistaa lapsen ja vanhemman välistä tunnesidettä. Kehittää lapsen itsesäätelyä (mm. opettaa lasta seuraamaan ja keskittymään sekä pysähtymään). Lukutaidot musiikin avulla (mm. nopea/hidas, korkea/matala ja äänekäästi/hiljaa). Lapsi oppii kärsivällisyyttä. Ympäristö (vertais-suhteet) vahvistavat lasten sosiaalista kehitystä.
2. Tik-Sze ja Cheung, 2017	Vertailtu 12- ja 20-kuukauden ikäisten lasten reagoineja tutkijoiden toimesta.	1-1,66-vuotiaat (12-20kk). N=57.	Lapsille on esitetty musiikinäytöksiä, joista osa on ollut yhtäläinen ja osa ristiriitainen näytöksissä esiintyvien kasvojen kanssa. Kestänyt noin 10 minuuttia kerrallaan.	20-kuukauden ikäiset lapset olivat yllättyneitä emotionaalisista ristiriidoista, mikä viittaa musikaalisen ilmaisun herkkyyteen. Herkkyys musikaaliseen ilmaisuun sekä tunteen ja toiminnan ymmärtämiseen luo pohjan myöhemmälle

				sosiaalisuuden ja kommunikation kehitykselle.
3. Thompson, 2018	Haastattelu kahdeksalle (8) äidille neljä (4) vuotta tutkimuksen toteutumisen jälkeen. Tavoite selvittää pitkän aikavälin vaikutuksia lapselle. Jokainen kerta kestänyt 30-40 minuuttia.	Aiempaan tutkimukseen oli osallistuneet lapset olivat 3,1-4,6-vuoden ikäisiä (37-56kk) ja heitä oli yhteensä 21 (äiti-lapsi-pareina). Tässä haastattelututkimuksessa käsitellään kuitenkin vain näiden kahdeksan äidin näkemyksiä omien lastensa kehitymisestä.	Kotona toteutettava musiikkiterapiajakso (16 viikkoa). Ei tarkemmin esitelty yksittäisiä musiikkileikkejä.	Lasten parantunut sosiaalinen taito ja elämänlaatu (kehittynyt myös perheen tasolla). Lapset ovat musiikki-leikkitoiminnassa päässeet ilmaisemaan tunteitaan, mikä on saattanut jäädä muuten arjessa vähälle.
4. Thompson, McFerran ja Gold, 2014	Vertailtu kahta eri ryhmää, joista toisella on ollut perhekeskeinen musiikkiterapia (FCMT). Tutkimus kestänyt 16 viikkoa. Tulokset saatu vanhempien raporttien arvioinnilla, vanhempien haastattelulla ja lääkärin arvioinnilla. Käy-	Lapset ovat olleet 3-5-vuotiaita (36-60kk) ja heitä on ollut 23. Jokaisella heistä on todettu autismin kirjon vaikea häiriö (severe ASD= autism spectrum disorder).	-Laululeikki -Improvisaatio -Laulut, joihin liittyy rekvisiitta -Soittimiin liittyvät pelit -Lapsen aloitteelle annettu tilaa	Vanhemmat huomanneet lapsessa enemmän onnellisuutta, rakkautta musiikkiin, nautintoa, motivoituneisuutta musiikin avulla. Lisäksi vanhempien ja lasten välinen suhde vahvistui.

	<p>tetty erästä sosio-emotionaalisuutta mittaavaa asteikkoa (the Vineland Social Emotional Early Childhood Scale). Jokainen kerta kestänyt 30-40 minuuttia.</p>			
<p>5. Pasioli, 2012</p>	<p>Toteutettu kahdeksan (8) musiikkiterapia-istuntoa 2-3 viikon aikana, keskusteltu vanhempien kanssa sekä jaettu vanhemmille materiaalia, jonka avulla harjoitteita toteutettiin kotonakin. Jokainen vaihe kestänyt 30-60 minuuttia.</p>	<p>3-5-vuotiaita. Lapsia ollut yhteensä neljä (n=4) ja he ovat olleet terapiassa vanhempiensa kanssa.</p>	<p>Aloitusrutiinit:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Toiminnallinen laululeikki -Tervehdyslaulun laulaminen ja soitaminen -Improvisoidun laulun toteuttaminen (kehittyi neljän istunnon jälkeen) -”Jammaileminen” tutun kappaleen tahtiin <p>Lopetusrutiinit:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Hyvästit-laulun soittaminen, laulaminen tai tanssiminen -Musiikillinen rentoutumisharjoite 	<p>Instrumenttien jakaminen ja soittaminen tukenut lapsen ja vanhemman kommunikaatiota. Musiikin tekeminen oli keino toteuttaa sanatonta viestintää. Joissakin harjoitteissa lapset hakivat vanhemmasta mallia (”Ei, en halua”-esimerkki).</p> <p>Tilanteessa, jossa vanhempia on pyydetty toimimaan hassusti, lapset ovat ilmaisseet tunteitaan seuraavilla tavoilla: nauraminen, läheisyyden etsiminen, koskettaminen ja ha-laaminen.</p>
<p>6.</p>				

<p>Sena Moore ja Hanson-Abromeit, 2018</p>	<p>Toteutettu eräänä musiikkiterapiana (Musical Contour Regulation Facilitation = MCRF). Ollut yhteensä 12 kertaa neljän viikon aikana (3/viikko). Tunteidensäätelyä arvioitu ennen musiikkiterapiaa ja niiden jälkeen, lisäksi opettajia haastateltiin terapian jälkeen. Jokainen vaihe kestänyt 15-30 minuuttia.</p>	<p>3-5-vuotiaita. N=8. Ikäänsä suhteutettuna lapset ovat olleet tyypillisessä kehitysvaiheessa.</p>	<p>-Ryhmälaulu -Musiikkiin siirtäminen -Instrumenteilla soittaminen -Itsensä tunteva hieronta (self-sensory massage) -Instrumentteihin liittyvä aistien virikkeellistäminen -Hengitysharjoitus -Improvisaatio</p>	<p>-Käyttäytyminen, tunteidensäätely ja lasten sosiaalinen kanssakäyminen vertaisuuhteissa kehittynyt parempaan suuntaan</p>
<p>7. John, Camerol ja Bartel, 2016</p>	<p>Noin 18 tuntia videoitua toimintaa purettu, analysoitu ja koodattu kirjallisten havaintojen tukeamana sekä musiikinopettajien videohaastattelujen avulla. Tutkittu eri musiikkileikin muotoja ja niiden avulla syntyviä työvälineitä. Jokainen musiikkileikki-kerta kestänyt noin 60 minuuttia.</p>	<p>4-6-vuotiaita. N=33.</p>	<p>Kolme erilaista musiikkileikkiä: -rituaali eli toistuva asia jokaisella kerralla (esim. aloitus- tai lopetuslaulu) -ohjattu musiikkileikki, jossa lapsi seuraa ohjeita -luova musiikkileikki, jossa lapsi saa päättää toiminnan kulun</p>	<p>Kolme erilaista reagoitua: -positiivinen (esim. nauraminen, hymyileminen) -negatiivinen (esim. suru, ahdistus) -neutraali (ei reaktiota) Mitä enemmän lapsi sai itse päättää toiminnan kulusta, sitä positiivisemmat olivat lasten reaktiot. Rituaalissa lapset näyttivät pelkästään neutraaleja</p>

	Kokonaisuudes- saan kestänyt 5kk eli 20 viikkoa.			<p>tai negatiivisia reakti- oita. Luovassa musiik- kileikissä lasten reakti- ot olivat positiivisim- pia.</p> <p>Tulosten mukaan las- ten sosioemotionaali- set taidot kehittyivät.</p>
8. Brown ja Sax, 2013	<p>Kyseessä on Ka- leidoskooppi-oh- jelma, joka tutkii erityisesti mata- lan tulotason per- heiden lasten ke- hitystä.</p> <p>Neljä osaa liitty- nyt tutkimuksen toteuttamiseen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -lastenhoitajan haastattelut -lasten verbaali- sen kyvyn arvi- ointi -opettajien arvio lasten tunteiden- säätelystä syk- systä ja keväältä -tutkijoiden ha- vainnot lasten tunteista 	6-vuotiaat (esi- kouluikäiset). N=205.	Musiikki-, tanssi- ja taidetunteja	<p>Lapset osoittaneet enemmän positiivisia tunteita ohjelman ai- kana (esim. kiinnostus, onnellisuus, ylpeys) verrattuna perinteisiin esikouluryhmiin.</p> <p>Lisäksi lapset osasivat havaita paremmin po- sitiivisia tunteita ja</p> <p>opettajien arvion mu- kaan lasten tunteiden- säätelytaidot olivat pa- remmat.</p> <p>Tällainen taiteiden in- tegraatio voi kehittää sosioemotionaalisia taitoja (etenkin mata- lan tulotason perhei- den lapsilla).</p>

	<p>Lapsia oli havaittu 15 minuutin ajan (45 minuutin oppitunnilla).</p> <p>Kestänyt kokonaisuudessaan kaksi kouluvuotta (2008-2010). Viikkoina noin 72 (jos kouluvuosi kestää 9kk).</p>			
9. Williams, 2018				
9.1. Geist et al. 2012	Ei kerrota tarkemmin, mutta avataan hieman kohdassa ”musiikkileikin muodot”.	3-4-vuotiaat. N=30.	<p>Rytminen tuki matematiikan opiskeluun:</p> <p>Opettaja taputtaa käsiänsä syliinsä, jolloin lapset matkivat opettajaa tai laulavat itse keksittyjä sanoja.</p>	Keskittyminen parantunut ja sitouduttu enemmän ryhmän toimintaan.
9.2. a Tominey and McClelland, 2011	Ei kerrota tarkemmin, mutta avataan hieman	3,8-5,0-vuotiaat. N=65. Lapsilla ollut vähemmän	Musiikkileikin muoto: ”punainen valo violetti valo ympyräpelejä” (red	Lasten itsesäätelytaidot kehittyivät.

	kohdassa ”musiikkileikin muodot”.	kehittyneet itsesäätelyn taidot.	light purple light circle games). Musiikin tahtiin liikkuminen ja instrumenteilla soittaminen. Toteutettu kahdeksan (8) viikon ajan (2/viikko) ja 30 minuuttia kerrallaan.	
9.2. b Schmitt et al. 2015	Ei kerrota tarkemmin, mutta avataan hieman kohdassa ”musiikkileikin muodot”.	3,2-5,6-vuotiaat. N=265. Lapset olleet englannin kielen opettelu ryhmässä.	Musiikkileikin muoto: ”punainen valo violetti valo ympyräpelejä” (red light purple light circle games).	Lapset kehittyivät siirtymisessä paikasta toiseen sekä itsesäätelyssä.
9.3. Walter and Sat, 2013	Ei kerrota tarkemmin, mutta avataan hieman kohdassa ”musiikkileikin muodot”.	3-6-vuotiaat. N=60.	Kansantanssi-tuokioita ympyrämuodossa. Kuuden (6) kuukauden (=24vko) ajan kerran viikossa toteutettu (30min/kerta).	Lasten itsesäätely parani. Lasten mukaan heidän oli helpompi hallita käyttäytymistään ja tunteitaan verrattuna vapaamuotoiseen tanssiin.
9.4. Moreno et al. 2011	Ei kerrota tarkemmin, mutta avataan hieman	4-6-vuotiaat. N=64.	Tietokoneavusteinen musiikkiharjoitus. Toteutettu neljän (4) viikon ajan	Lasten kielellinen älykkyys parani.

	kohdassa ”mu- siikkileikin muo- dot”.		viitenä päivänä vii- kossa (5pv/viikko) ja päivittäinen har- joitusmäärä on ollut kaksi yksittäistä tuntia (2 x 1h).	
--	---	--	---	--